

EL VILANOVI

PERIÒDIC D'INTERESSOS LOCALS

Vilanova i Geltrú, 14 d'Abril de 1923

PREUS

Un mes. 75 cèntims.
Número solt. 25 »

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Carrer de Santa Madrona, 21

Dels treballs publicats en son responsables els seus autors.
No es retornen els originals.

(DE COL·LABORACIÓ)

Paraules, paraules, paraules

Entre el Director de *La Veu de Catalunya*, senyor Pellicena, un tal senyor Sanxo Quijano de *El Sol*, de Madrid i *La Publicitat*, s'han vingut debatent en aquests últims temps una pila de coses substancials, fonamentals per la nostra doctrina, per la nostra política nacional. No pretenim, al pendre entrada en aquest torneig d'opinions, referir-nos a cap altre article més que el darrer escrit pel senyor Sanxo Quijano.

En resum, ni s'ha dit en tot el curs d'aquest debat res de nou ni s'ha aportat cap solució possiblement efectiva pel plet de Catalunya. Cada dia que passa som més convençuts partidaris de l'inutilitat d'aquestes controvèrsies i de bona gana deixaríem la ploma i convidaríem a deixar-la als nostres amics per actuar en la línia d'una acció política catalana única que pot produir una solució al nostre plet i per la qual tan bon temps és ara, com ahir, com demà.

El senyor Pellicena ha produït una sèrie de raonaments d'una tan exacta coincidència amb un aspecte de la política que des de fa dos anys propugna la gaseta nacional *Monitor*, que no caldrà pas repetir-

los als nostres lectors que han seguit els seus articles i que ho són també d'aquella publicació. I el senyor Sanxo Quijano, que comença la seva campanya afectant devallar d'uns tan alts cims erudits i intel·lectuals, que pocs mortals podien gavar-se d'haver-los visitat, ha dit coses força interessants i raonables amb les que coincidiríem totalment si convenia ell amb nosaltres que, per arribar, o si vol, en arribant a assolir l'èxit dels nostres propòsits caldria fer taula rasa de l'Estat polític actual. És dir, si es posava a parlar d'un punt de vista estrictament nacionalista castellà de cooperació consentida amb les altres nacions peninsulars. Tota aquella imatgeria seva de càbiles i de *beni* i *ben* són fumaroles que no logran enterbolir el criteri de cap patriota com tampoc aquells comptes malabars de l'Espanya triuna i del quadruple raonament en prò de l'existència de la nació espanyola. A nosaltres, els patriotes catalans, avui per avui no ens interessa res més sinó que Catalunya sigui una. Les coses restants són capítols de la nostra política nacional a resoldre d'acord amb totes les altres nacions peninsulars o amb algunes de elles. Problemes de mil i un aspectes iguals, però, a tots els que han resolt els altres estats que són o han estat.

Alguns d'aquests problemes ja es podrien resoldre ara seguint certes idealitats. Aquella política nacional nostra podria ja ésser seguida dintre de les mateixes circumstàncies actuals. El problema català, essent un problema estrictament polític en un medi on no s'hi fa cap política no crec pas que sigui tan difícil de resoldre. Entre el propi senyor Sanxo Quijano, entre nombre d'espanyols i de patriotes catalans, entre varis elements i nosaltres jo crec que es podrien produir, proposades nostres, coincidències salvadores. Ben entés, però, que tot això seria diplomàcia catalana mentres l'obra substancial, la de la nostra unitat s'aniria fent paral·lèlament i amb aquella enfortint-se potencialment.

El senyor Sanxo Quijano vol sostenir la solidaritat fatal dels pobles peninsulars i demostrar així l'existència d'una nació espanyola fonamentant-se en el pretext de que Déu els embarcà en el mar de la història dintre d'un mateix vaixell: la península. Això és molt dir, jo puc ésser tancat amb el meu més gran enemic en el més fosc caxot i això no em demostrarà pas que aquell home és germà meu ni que entre ell i jo hi hagi cap lligam espiritual. Lo més que podrà haver-hi és un interès circumstancial que en movia a simpatitzar amb ell. Si,

per exemple, tots dos ens volem evadir d'on som reclosos per una alta finestreta, caldrà que ell m'ajudi primer a mi o jo a ell a abastarla per tal que l'un pugui després allargar les mans a l'altre i ajudar-lo a sortir. Posat així el problema peninsular, és dir, com estrictament polític, l'entesa ja esdevé possible. Cada nació peninsular pot arribar a comprendre que la seva situació geogràfica l'obliga a una certa política exterior. Aquesta política l'haurà de resoldre o per l'entesa o per la fosca. Pel primer camí, que és el de la comprensió, totes les nacions peninsulars poden convenir que llur màxima llibertat rau en llur màxima cohesió i força. Pel segon camí una nació peninsular ben capacitada d'aquesta veritat pot arribar a imposar a les restants l'ordenament polític que a la seva llibertat política interressi.

Admetem, senyor Sanxo Quijano, allò que vostè diu de la nau peninsular. Convingui, però, amb nosaltres que és una nau sense timó ni timoner. Catalunya va aprenent ara aquest sapient ofici car pot interessar a la seva política exercir-lo per domar la nau i imposar-li una direcció través dels mars per on ara voga a la baba-en-la tal com un vaixell fantasma.

No cal que ens entretinguem massa amb la segona de les demostracions del senyor Sanxo Quijano. El senyor Soldevila a *La Publicitat* el va rebatre fa dies amb fi esperit. Cinc segles de coexistència entre Catalunya i Castella no justifiquen la impossibilitat de separar-se avui l'una de l'altra, com ahir se'n separà Portugal. Però hi ha més encara: si és operació purament abstracta i intel·lectual volguer separar les sangs barrejades de catalans i castellans, com queda de fet la separació nacional dels espanyols que tingueren set segles durant, tota llur terra envaïda per la morisma que ara és a l'Àfrica? Si el senyor Sanxo Quijano volgués desfer-se d'aquestes interpretacions pseudo-

científiques de les nacionalitats per entendre els problemes nacionals com afers d'esperit i de voluntat tindria a les mans la clau del problema de Catalunya.

La tercera demostració mort d'idèntic mal que la primera: d'un suposat lligam espiritual — d'una sentimentalitat peninsular bàsica — que no fou, ni serà mai que existeixi, més que polític. Els fets de l'edat migeval, de la reconquesta no demostren pas aquella mitat que el senyor Sanxo Quijano preté. Les lluites per la reconquesta no tingueren un motiu nacional comú, ans un motiu religiós, cristià. La lluita nacional cada grup ètnic la resolgué per sí i les ajudes que un monarca prestà a un colega veí seu, o són polítiques o naturals entre prínceps cristianíssims tots donats a combatre la mitja lluna i allunyar-la de les terres peninsulars. Recordem, a major abundament, que no deixà de donar-se el cas d'aliances entre reis cristians i sobirans mahometans contra d'altres de cristiana estirp. Catalunya tingué la seva monarquia i bregà per la seva sola unitat nacional independentment de tota preocupació peninsular. Bregà, lluità però no arribà a assolir-la; la Providència no ens tenia assenyalada aquella hora. Vençuts, cara a França, a Muret, heus-ací la nostra gran desfeta militar; més tard ho fòrem cara a la península, cara a Castella camí del seu zenit, culminant aquesta desconfita política amb la del nostre Ferràn a la Cort d'Espanya. I després digué encara la derrota intel·lectual nostra, morts, anul·lats, a l'irrompre la renaixença, renovament de tots els pobles europeus.

Si teniu de discòrrer amplement sobre tots els extrems que solleva el senyor Sanxo Quijano ompliríem tot el setmanari. No cal, però, allargar-se més. Vol de que l'Espanya migeval fos ja una sola «gent» i diu, encara, que Espanya és nació per tal com el poble peninsular és

un sol poble, amb un substractum idèntic, si bé amb tres variants d'un caràcter igual: portuguesos, catalans i castellans com germans per naturalesa a més de per llei humana. Si el senyor Sanxo Quijano sosté aquesta afirmació des del punt de vista de conveniència històrica que al·legà abans, jo dubto que pugui rebatre'm a mi l'opinió que, després de les contínues immigracions i emigracions que entre els pobles del planeta s'han succeït des de la seva gènesi, tots els pobles de la terra són per naturalesa tan com per llei humana, germans. Però una tal cosa no ha pas evitat que nacions no massa antigues fundades per pobles conqueridors, s'hagin alliberat, malgrat l'innegable germandat de descendència, de la metròpoli que les governava. I si una tal cosa ocorregués amb pobles així, ¿qué pot haver-hi d'estrany que nacions veres, amb identitat personal històrica inconfundible, única, clamin per la seva independència, per la seva lliure sobirania? ¿per què es diu que la península és un sol poble? Si el senyor Sanxo Quijano vol parlar d'ibers nosaltres parlarem de ligurs i d'altres depresions nòrdiques europees. Cabalment en un llibre de pròxima publicació ens apar haver resolt aquest problema fonamental de política nacional catalana.

Catalunya és nació i vol esdevenir un sol Estat; heus-ací coses que a la fi no interessen més que als catalans. Com a nació, com Estat té per la seva posició geogràfica i per la seva condició natural problemes nacionals, que afecten a la península, per resoldre. ¿Políticament? Aquest pot ésser l'únic punt d'entesa. I encara pot esdevenir la nostra política l'únic salvament dels pobles peninsulars.

JOSEP CARBONELL

Sitges, 25-3-23.

Notícies Religioses

Parròquia de Sant Antoni Abat

El pròxim dilluns, segons anunciarem, tindran lloc a l'església de Sant Antoni Abat la *tanda general d'exercicis espirituals*, segons el següent horari:

De sis a set del matí, acte per a les minyones de servei, modistes, sastreses i demés obreres, recomenat-se a les mateixes que assisteixin igualment a l'acte de la tarda.

De dos quarts d'onze a dos quarts de dotze, per a les senyores i senyoretes de les tres parròquies de Vilanova.

I l'acte de la tarda serà de dos quarts de cinc a dos quarts de sis, acabant-se amb una devoció eucarística i cant de la Salve Montserratina.

En cap dels actes del matí s'hi inclou la Santa Missa, i sí solament les meditacions, segons Sant Ignasi, i les corresponents espirituals conferències.

Per ésser tan desitjats els presents sants exercicis de totes les associacions religioses femenines d'aquesta vila, són d'esperar nombrosa assistència als mateixos i cullita de fruits espirituals abundantíssims.

Parròquia de Santa Maria de la Geltrú

IMPORTANT MILLORA

La casa Lope-Alberdi de Barcelona, constructora d'orgues, una de les primeres d'Espanya i de fama mundial, acaba de restaurar i perfeccionar la d'aquesta església parroquial.

Per tal motiu, Antoni Alberdi, fill, qui ha portat la direcció de dita millora i quina habilitat en l'execució és dels artistes coneguda i admirada, es complaurà demà, diumenge, en inaugurar dita restauració donant una audició de música sacra durant la missa de les dotze, i després d'ella executarà diverses i notables composicions de caràcter profà a fi de que l'auditori pugui fer-se càrrec de la perfecció de l'obra que li ha estat encomenada.

El Rvnd. Senyor Rector, Junta

d'Obra i feligresos, amb satisfacció conviden a tothom especialment als vilanovins, esperant que la concurrència per ésser molt nombrosa palesarà sentiment noble, afició a l'art diví i afecte a tot lo que significa grandesa i prosperitat dels nostres temples.

NOVES I COMENTARIS

La Junta Directiva del Sindicat Agrícol Comarcal que últimament s'ha constituït, és en la forma que segueix:

President, D. Feliu Roig i Ventosa; Vis-president, D. Francisco Puig Figueras; Secretari, D. Jaume Roviroso Albet; Vis-secretari, don Francisco Puig i Font; Tresorer, D. Joan Solà; Vocals, D. Andreu Batet, D. Josep Solé, D. Josep Olivella, D. Martí Torrents, D. Josep Poch i D. Joan Botí.

La Junta administrativa de la Destileria està constituïda pels senyors D. Francisco Puig Font, president; Vocals, senyors Solà i Olivella, i D. Joan Ventosa Roig, Administrador general.

La secció de Guarderia rural, pels senyor Solé, Olivella, Puig Figueras i Poch.

Agradablement satisfets arribaren de Roma nostres compatriccis que hi anaren amb motiu de la Peregrinació de les Congregacions Marianes.

Les belleses de la Roma antiga i moderna i de les ciutats importants italianes deixaren als peregrins una impressió ben falaguera impossible de descriure. Varen rebre la Sagrada Comunió de mans del Sant Pare, com també foren rebuts en audiència.

Ens alegrem del seu retorn feliç i que l'estada a la Ciutat Santa els hagi sigut ben agradable.

El dia de Pasqüetes a causa del mal temps no es va poder verificar el sorteig acostumat a la Casa

d'Empar, devent-se efectuar demà a la tarda.

En el sorteig a favor del Sant Hospital efectuat el passat diumenge, varen sortir premiats els següents números: 1.ª sort, 5.567; 2.ª sort, 8.900 i 3.ª sort, 2.769.

Les funcions teatrals del Centre Català es veuen cada dia més corregudes emportant-se els aficionats uns èxits esclatants per la seva acurada tasca.

El passat diumenge de Pasqua assolí un èxit la representació de *El pati blau* i *L'alegria que passa* com també *Gent d'ara* i *Als peus de vostè*, quals últimes obres es posaren en escena el passat diumenge.

No cal dir que ens en alegrem i felicitem efusivament a aquells artistes que tan ens complauen.

La funció de demà anirà a càrrec de l'Elenc artístic Arboscenc, qui posarà en escena *Maria Rosa*, formós drama en tres actes, de Àngel Guimerà.

El passat diumenge va tenir lloc en el Centre Català la proclamació del candidat a Diputat a Corts a favor del que ho ha sigut fins ara D. Josep Bertràn i Musitu, havent assistit amb tal motiu representació de tots els pobles del Districte i no cal dir que l'entusiasme fou gran.

Va parlar el senyor President del Centre Català D. Pau Soler, remarcant principalment el fet d'haver presentat la dimissió a la Diputació de Barcelona els nostres diputats senyors Massó i Bassols, intimant-los a que retornin a la seva tasca ja que ells són diputats que es deuen al seu districte i no a cap entitat política determinada, explicant el motiu de la proclamació feta a Vilanova, puix el fet de fer-ho abans a la capital no era sinó per més facilitat dels representants dels pobles del Districte.

Varen fer us de la paraula els

Diputats provincials i el futur Diputat senyor Bertràn.

Seguidament va tenir lloc un dinar de germanor en el Restaurant de l'Estació, servit admirablement per l'acreditat fondista En Jaume Planas, i al destapar-se el xampany parlaren distints representants de Joventuts Nacionalistes, Alcaldes i Diputats i en mig de gran expectació el senyor Bertràn fent manifestacions d'amor al Districte i a Catalunya, disposant-se a retirar el seu nom si quelcom mal fet trobessin en ell els seus representats, durant la seva última gestió, ratificant-li la confiança unànimement.

En dits actes hi regnà vèrdadera germanor i entusiasme.

Durant l'última setmana, la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi, Sucursal de Vilanova i Geltrú, ha rebut per imposicions d'estalvi la quantitat de 40.713'60 pessetes, i pagat per reintegres 31.786'28 pessetes, havent obert onze llibretes noves.

FEDERACIÓ DE POMELLS

El Pomell de Joventut «Poeta Cabanyes», efectuarà demà una magnífica excursió als veïns pobles de La Granada i Vilafranca del Penedès.

Els actes principals seran: Sortida al matí en dos magnífics autobusos per arribar a La Granada a les nou, essent rebuts a l'arribada pels Pomells de La Granada. A les deu, assistiran a l'Ofici, cantant-se per tots els pomellistes la formosa missa de la «Mare de Déu de Núria», de M. Lluís Romeu, i altres cants propis dels Pomells. En acabar l'Ofici, tots els assistents aniran a dipositar corones de llorer al sepulcre del compatriota En Manuel de Cabanyes.

En havent dinat, aniran a Vilafranca, on després de saludar als Pomells, aniran a visitar ço que de més notable té la veïna població,

retornant, ajudant Déu, a Vilanova a les vuit del vespre.

Aniversari dels Pomells de Joventut, Flors Vilanovines, Geranis i Liris de Sant Antoni.

Els Pomells abans citats celebraran el seu aniversari, amb una solemne missa de Comunió, el dia 22, a les vuit del matí, a l'església dels Josepets, amb plàtica preparatòria, i cants apropiats a l'acte.

Es celebraran ademés, altres actes que s'anunciaran oportunament.

També es celebrarà lo més solemnement que les circumstàncies permetin, la festa del gloriós Sant Jordi, Patró de Catalunya, per tots els Pomells de la Federació, com oportunament serà anunciat.

DE SOCIETAT

Ha sigut demanada la mà de la gentil senyoreta i distingida compatriota Na Mercè Soler Urgell per al distingit amic En Josep M.ª Ferrer Pi, per qual motiu endrecem a les respectables famílies nostra enhorabona per l'encertat prometatge.

Ha sigut nombrat metge forense d'aquest partit Judicial l'acreditat metge d'aquesta vila, l'ex-alcalde don Pere Soler Bertot, a qui felicitem per l'honrosa distinció.

Del digne Capità de la Guàrdia Civil D. Pere Esteban del Valle vàrem rebre oportunament un molt

atent B. L. M. despedint-se de nosaltres i oferint-se en el seu nou càrrec de Caixer del tercer Terç de la Guàrdia Civil de Barcelona.

Sentim la seva absència però ens alegrem de l'honrosa distinció que se li fa amb aquest nou càrrec per qual motiu el felicitem.

Hem rebut un atent B. L. M. de nostre dilecte amic En Ramon Mateu, qui fins ara havia exercit de President de l'Associació d'Alumnes Obrers de l'Escola Industrial, qual activitat era ben reconeguda a favor de la mateixa, manifestant-nos que al deixar aquell càrrec resta agraït a la nostra valiosa cooperació des d'aquestes columnes en bé de l'esmentada entitat.

Restem a la recíproca per les atencions que sempre havíem rebut de nostre amic i actiu membre de l'Associació d'Alumnes Obrers.

Nostre particular amic N'Antoni Torrents Rossell va embarcar-se no fa molts dies vers l'Havana en el vapor «Infanta Isabel».

Li desitgem feliç estada en aquelles terres i prompte poguer estrènyer sa mà.

Ha mort a Rapallo (Itàlia) la distingida dama D.ª Margarita Pirelli de Negri, filla del Senador del Regne d'Itàlia D. Joan Baptista Pirelli, fundador de les Indústries del mateix nom.

Per tal motiu enviem a la família de la finada nostre pésam.

Imp. Social: Santa Madrona, 21: Vilanova i Geltrú

Sta. Madrona, 21 Impremta Social Vilanova i Geltrú

Impressions artístiques per a la indústria i el comerç. Reproducció de gravats antics. Especialitat en targetes de participació de casament i bateig.

Aquesta casa s'encarrega de l'enquadernació de tota mena de llibres, econòmics i de tot luxe, als mateixos preus que a la capital